

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Etické správanie manažérov - významný determinant budovania dôvery v podniku

Typ záverečnej práce: Habilitačná práca

Študijný odbor: ekonomika a manažment podniku

Autor: Ing. Martina Minárová, PhD.

Oponent: doc. Ing. Zdenka Musová, PhD.

1. Aktuálnosť zvolenej témy:	<p>Globalizácia a procesy dynamických ekonomických, kultúrnych a politických zmien patria k dôvodom, ktoré v súčasnosti vedú podniky k väčšej spoločenskej zodpovednosti. Eticky, sociálne a environmentálne prijateľné správanie vo vzťahu k všetkým záujmovým skupinám podniku si často vyžaduje zásadné zmeny v myslení všetkých zúčastnených – vlastníkov, manažérov, zamestnancov. Na kvalitu rozhodovacích procesov s ohľadom na princípy zodpovednosti a etiky významne vplyva morálny profil manažérov.</p> <p>Etika a vedenie ľudí sú spolu úzko prepojené. Etické prostredie vytvára podmienky na efektívne vedenie ľudí. To zase mieri k vytváraniu etickej organizačnej štruktúry a morálnemu rozvoju organizácie. Ak manažéri správne pochopia význam etiky, môžu lepšie porozumieť aj vzájomným vzťahom medzi lídrami a ich nasledovateľmi.</p> <p>Etika v podnikaní a manažmente zvyšuje požiadavky na osobnostný rozvoj manažérov. Často je veľmi dôležité v rámci rozhodovania opustiť rutinu a nahradiť ju kreativitou a etikou. Každý zodpovedný manažér by mal vo svojej práci využívať etický štýl vedenia ľudí a uplatňovať pritom morálnu predstavivosť v rámci riešenia vnútorných a vonkajších konfliktov. Ak dokáže pochopiť morálne ciele a priority podniku, je dostatočne emocionálne a morálne inteligentný, jeho konanie smeruje k vyššej dôvere, lepšiemu napĺňaniu cieľov podniku a tak aj k dosahovaniu trvalo udržateľnej konkurenčnej výhody na trhu.</p> <p>V uvedených súvislostiach považujem rozpracovanie témy habilitačnej práce Ing. Martiny Minárovej, PhD. "Etické správanie manažérov - významný determinant budovania dôvery v podniku" za zaujímavé, AKTUÁLNE a v súčasnom období veľmi prospešné.</p>
2. Vhodnosť zvolených metód:	<p>Habilitantka použila pri spracovaní habilitačnej práce široké spektrum vedeckých metód s ohľadom na objekt skúmania a vytýčený vedecký cieľ. Vychádzala pritom z dostupných primárnych a sekundárnych zdrojov. Pri spracovaní sekundárnych zdrojov využila štandardné metódy vedeckého skúmania, predovšetkým analýzu a syntézu, indukciu a dedukciu, analógiu, abstrakciu, generalizáciu a komparáciu.</p> <p>Pozitívne oceňujem analytickú časť habilitačnej práce. Autorka</p>

	<p>prezentovala a komentovala výsledky viacerých čiastkových prieskumov, ktorých realizácia jej poskytla rôzne pohľady na etický rozmer správania manažérov (vnímanie vybraných vlastností a charakteristík manažérov a uplatňovanie manažérskej etiky, morálky a dôvery v podnikoch na Slovensku jednak manažérmi, ako aj zamestnancami; skúmanie zložiek emocionálnej inteligencie a kvocientu empatie manažérov). Ťažiskovo využila autorka metódu analýzy a syntézy, komparáciu a vybrané matematicko-štatistické metódy, na zber primárnych údajov dotazníkový prieskum.</p> <p>V návrhovej časti autorka zamerala svoju pozornosť na rozvoj vybraných zložiek osobnosti manažéra a dôrazom na altruistické správanie. Niektoré z návrhov vhodne schematicky znázorňuje. Pozitívne hodnotím spôsob spracovania odporúčaných aktivít na rozvoj emocionálnej inteligencie v tabuľke 16.</p> <p>Možno konštatovať, že habilitantka si zvolila vhodný, logický spôsob riešenia od všeobecného ku konkrétnemu, od teoretického k praktickému, relevantný k danému typu kvalifikačnej práce.</p> <p>Po formálnej stránke je práca spracovaná na dobrej úrovni, k prehľadnosti prispievajú tabuľky, obrázky a grafy.</p>
<p>3. Prínosy habilitačnej práce:</p>	<p>Predkladaná habilitačná práca prináša systematicky, podrobne a ucelene spracovanú problematiku etického správania manažérov v kontexte budovania dôvery v podniku. Jej výsledky sú nepochybne prínosom nielen pre akademickú oblasť, ale aj pre podnikovú prax.</p> <p>Pozitívne hodnotím teoretické rozpracovanie témy habilitačnej práce autorkou. Systematizovala doterajšie poznatky a názory rôznych domácich aj zahraničných autorov na vymedzenie základných a súvisiacich pojmov, sprostredkovala zaujímavé súvislosti manažérskej etiky, morálneho profilu manažéra, jeho emocionálnej a morálnej inteligencie v kontexte budovania dôvery v podnikoch. Ku kompletizácii doterajších poznatkov prispela vlastnými originálnymi myšlienkami, postojmi a komentármi.</p> <p>Z praktického hľadiska treba vyzdvihnúť primárny výskum a súbor odporúčaní pre potreby podnikovej praxe. Primárny výskum autorka realizovala vo viacerých etapách, počas ktorých zmapovala rôzne aspekty skúmanej problematiky. Vybrané výsledky svojho skúmania vzájomne porovnávala (pohľad manažérov verzus pohľad zamestnancov), niektoré konfrontovala aj s výsledkami iných podobných prieskumov, ktoré sa v minulosti realizovali.</p> <p>Čo je dôležité, výsledky výskumu autorka využila v tretej kapitole, ktorá má charakter návrhovej časti. V nej na základe preskúmania teoretických východísk, ako aj výsledkov čiastkových prieskumov naznačila možnosti rozvoja vybraných zložiek osobnosti manažéra, osobitne emocionálnej a morálnej inteligencie, ktoré sú významným spôsobom budovania a rozvoja dôvery v podnikoch.</p> <p>Na základe uvedených prínosov má habilitačná práca potenciál osloviť širokú cieľovú skupinu čitateľov z odbornej akademicko-verejnosti, ktorí sa predmetnou problematikou zaoberajú. Rovnako môže byť podnetná pre všetkých podnikateľov a manažérov, ktorí chcú byť úspešní. V neposlednom rade môžu byť výsledky skúmania habilitantky sprostredkované aj v pedagogickom procese vo vybraných predmetoch v relevantných študijných programoch a v rôznych stupňoch štúdia. Problematika etického správania je "živá" a to vytvára základ pre ďalšie vedecké skúmanie autorky v teoretickej aj praktickej rovine.</p>

<p>4. Zhodnotenie publikačnej, vedeckovýskumnej a pedagogickej činnosti habilitanta</p>	<p>Ing. Martina Minárová, PhD. sa vo svojej publikačnej činnosti, ktorá je úzko prepojená s jej vedecko-výskumnou a pedagogickou činnosťou, venovala vybraným témam manažmentu a strategického manažmentu, v ostatnom období najmä emocionálnej inteligencii, etickým a morálnym aspektom podnikania. Je autorkou jednej vedeckej monografie, 25 vedeckých štúdií a článkov (domácich aj zahraničných), 3 učebných textov a 3 odborných článkov, spoluautorkou dvoch vysokoškolských učebníc. Publikovala tiež 35 príspevkov na domácich a medzinárodných konferenciách. Spomedzi uvedených výstupov osobitne vyzdvihujem vedeckú monografiu autorky a 3 výstupy kategórie A, ktoré publikovala v posledných dvoch rokoch.</p> <p>Kvalitu publikačnej činnosti potvrdzujú aj ohlasy - 7 v zahraničných a domácich publikáciách registrovaných v citačných indexoch Web of Science a databáze Scopus a 107 ďalších citácií v zahraničných a domácich publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch.</p> <p>V rámci vedecko-výskumnej činnosti Ing. Martina Minárová, PhD. v minulosti participovala na riešení 3 projektov VEGA (z toho v jednom ako zodpovedný riešiteľ), aktuálne je zástupcom zodpovedného riešiteľa v štvrtom projekte tohto typu. Okrem toho bola spoluriešiteľkou ďalších 6 domácich a zahraničných projektov.</p> <p>Pedagogicky habilitantka pôsobí v odbore súvisle 12 rokov zabezpečovaním výučby predmetov fakultného významu, ako aj špecificky zameraných predmetov pre vybrané študijné programy inžinierskeho aj bakalárskeho stupňa štúdia, vedením 85 diplomových a 6 bakalárskych prác. Pravidelne pôsobí aj v komisiách pre štátne záverečné skúšky v prvom aj druhom stupni štúdia.</p> <p>Možno konštatovať, že množstvo publikovaných prác, realizovaných projektov, vyučovaných predmetov poukazuje na dobrú orientáciu autorky v skúmanej problematike a preukazuje jej dlhoročné skúsenosti s riešeným problémom. Podľa predložených zoznamov publikačnej činnosti a ohlasov, Kvantitatívneho prehľadu plnenia kritérií na vymenovanie docenta a ďalších predložených dokumentov habilitantka všetky kritériá plní v požadovanom rozsahu, resp. väčšinu z nich prekračuje.</p>
<p>5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:</p>	<p>1. Pri skúmaní osobnostných vlastností a charakteristík manažérov, ich dôvery a vplyvu, ste výsledky dotazníkového prieskumu nerozlišovali s ohľadom na pohlavie manažérov. Myslíte si, že by ste vo výsledkoch zistili nejaké zásadné odlišnosti v skúmaných aspektoch osobností a správania manažérov a manažérok? Ak áno, v ktorých? Vyjadrite svoj osobný názor (vychádzajúc z výsledkov prieskumu, ako aj z Vašich skúseností z dlhodobého skúmania predmetnej problematiky).</p> <p>2. Pri realizácii testu kvocientu empatie manažérov vo Vašej vzorke boli niektoré výsledky prekvapujúce. Napríklad priemerný kvocient empatie sa s pribúdajúcim vekom manažérov a čiastočne so zvyšujúcim sa dosiahnutým vzdelaním manažérov znižoval (s. 82). Ako si tieto zistenia vysvetľujete? Aké opatrenia („rýchle“ – krátkodobé, aj dlhodobé) navrhujete na zlepšenie schopností empatie manažérov, vzhľadom na nie veľmi pozitívne výsledky, ktoré ste zaznamenali vo Vašom skúmaní (síce boli vyhodnotené v stupnici hodnotenia ako „priemerná úroveň“, avšak približovali sa skôr k hraničným hodnotám smerom k „nízkej úrovni“, najmä u mužov).</p>

	<p>3. Myslíte si, že sa v budúcnosti podarí zvýšiť úroveň etiky v podnikaní? Aký časový horizont predpokladáte? Ako k tomu môžu prispieť rôzne záujmové skupiny v podnikoch a v ich okolí (napr. vlastníci, zamestnanci, zákazníci...)?</p>
<p>6. Záverečné odporúčanie k návrhu udelenia vedecko-pedagogického titulu:</p>	<p>Predložená habilitačná práca je napísaná na dobrej úrovni. Autorka ňou preukázala schopnosť vedecky pracovať, potvrdila predpoklady pre systematickú a tvorivú prácu. Je zrejmé, že disponuje bohatými teoretickými aj praktickými poznatkami, ktoré dlhodobo vhodne využíva vo svojej publikačnej, vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti a tým nepochybne prispieva k rozvoju poznania v príslušnom študijnom odbore. Z predložených dokumentov vyplýva, že habilitantka adekvátne plní stanovené kritériá na vymenovanie docenta (pri mnohých kritériách nad rámec požadovaných).</p> <p>Na základe komplexného posúdenia pedagogickej, vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti, ako aj predloženej habilitačnej práce o d p o r ú č a m , aby Ing. Martine Minárovej, PhD. po úspešnej habilitačnej prednáške a obhajobe habilitačnej práce bol udelený vedecko-pedagogický titul "docent" v študijnom odbore "ekonomika a manažment podniku".</p>

V Banskej Bystrici, dňa 16.01.2017

.....

Podpis